

Stockholm, 8 december 2022

Låt det bli lätt att resa kollektivt

Bäste Andreas Carlson, stort grattis till jobbet som infrastrukturminister!

Vi skriver till dig för att lyfta en fråga som borde ligga överst på ditt bord: att göra det lättare att resa kollektivt mellan olika platser i Sverige.

Det handlar kort och gott om att ställa krav på harmonisering av kollektivtrafikens söksystem, biljettsystem, skyltning, etcetera. Inget orimligt krav i ett land som Sverige, där bilresandet sedan länge är förenklat; den ena bensenmacken är den andra lik och vägmärkena standardiserades för hundra år sedan. I kollektivtrafiken däremot tvingas resenärer fortfarande sätta sig in i nya regler, prisplaner och biljettappar för varje ny region de reser i. Den digitala utvecklingen har verkligen möjliggjort ett smidigt resande för den som behärskar tekniken, har en modern, uppdaterad mobiltelefon, men exkluderar den som av olika skäl inte riktigt kan ta till sig all digital teknik eller är sällanresenär.

Många resor är inte dagliga pendelresor utan fritids- och inköpsresor. De är ofta längre och då över regiongränser där krånglet med olika biljettsystemen gör att många väljer att ta bilen. Om fler av dessa resor kunde göras kollektivt så vore det energieffektivt och en vinst för både miljö och klimat. Att resa kollektivt ger också hälsovinster.

Frågan om ett nationellt biljettsystem i kollektivtrafiken är inte ny. 2020 kom utredningen "Ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik", vars konkreta förslag inte togs vidare. Risker är nu att mycket litet händer om inte regeringen och du, i egenskap av infrastrukturminister, tar tag i frågan, då flertalet regioner och deras trafikbolag inte ser något intresse av att samarbeta.

Någonstans på vägen är det viktigt att fråga sig vem kollektivtrafiken är till för: är den till för regionerna och kollektivtrafikbolagen eller för resenärerna? Om svaret är resenärerna, så hoppas vi nu på att regeringen ser värdet av att göra det lättare att resa kollektivt från dörr till dörr, tvärs över landet.

En väg framåt är att standardisera söksystem, biljettregler, bokningssystem, terminologi och skyltning. Ett intressentstyrt standardiseringsarbete via SIS skulle garantera att alla med intresse i frågorna kan delta med sin expertis och att konsument-/resenärsperspektivet finns med. Vi skulle gärna diskutera de här frågorna med dig och ber därför om ett möte.

Med vänliga hälsningar

Jan Bertoft
generalsekreterare Sveriges Konsumenter

Jonas Friberg
ordförande Resenärerna